

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO

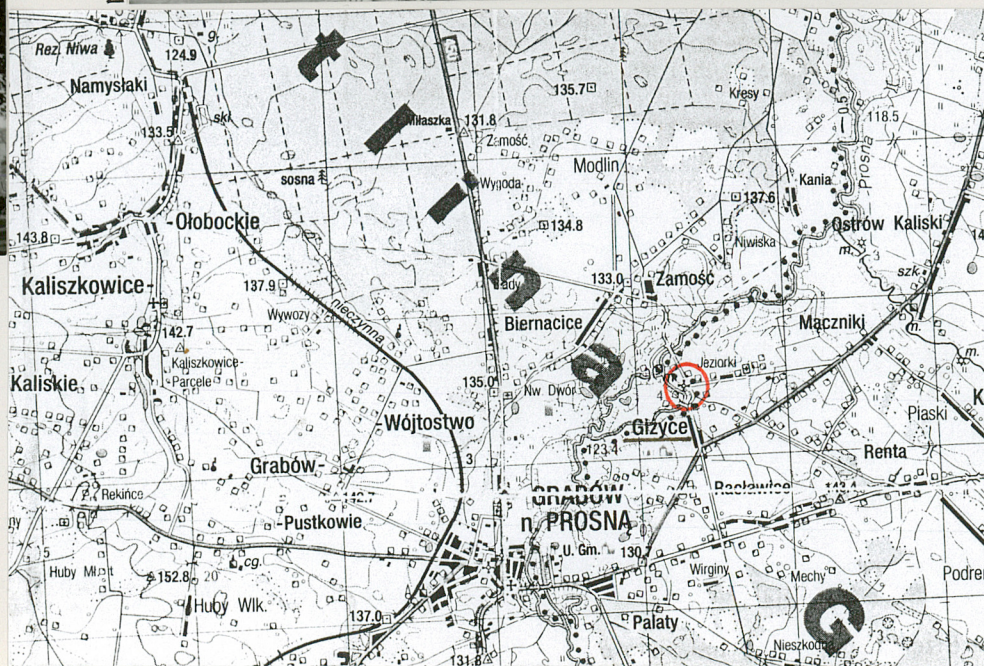
2. Czas powstania

1878 r.

3. Miejscowość

GIŻYCE

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres

63-520 Grabów
Giżyce 3

nr hipoteczny

lub. ewid. gruntów

5. Przynależność administracyjna

województwo wielkopolskie
Grabów

gmina ~~Grabów~~

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

poznańskie

województwo

ostrzeszowski

powiat

8. Właściciel i jego adres

Parafia Rzym. – Katol. p.w.
Przemienienia Pańskiego w
Giżycach

9. Użytkownik i jego adres

i.w.

10. Rejestr zabytków

Nr 97/wsep/A data 12.07.2002

Giżyce pojawiają się w źródłach pisanych w 1357 r., wówczas należały one do dóbr stołowych arcybiskupstwa gnieźnieńskiego. Rok później przeszły one w posiadanie Włosta Tarczynowicza. W 1422 Giżyce należały do Mikołaja „Lysnika”, a 1447 do Abrahama Kochlewskiego. W 2 poł. XV w. pojawia się nazwisko Giżyckich herbu Nałęcz. Wieś pozostaje w rękach Giżyckich jeszcze w 1618 r. Parafia w Giżycach wzmiankowana w 1 poł. XVI w. związku z wizytacją arcybiskupa Łaskiego w 1521 r. Tereny należące do parafii leżały w dwóch różnych powiatach i dekanatach: południowa, królewska część parafii (filialna) leżała w powiecie ostrzeszowskim, w województwie sieradzkim, północna w powiecie kaliskim. Wizytacja z roku 1782 opisuje kościół p.w. Wszystkich Świętych, drewniany na murowanym fundamencie, wystawiony przez proboszcza Jana Wrońskiego i kolatora w r. 1781. W 1815 r. podzielono parafię granicą zaborów. W roku 1843 założono II bractwo Św. Józefa. 6 VI 1877 r. spłonął istniejący wówczas kościół, a w 1878 podjęto budowę obecnego, murowanego. Konsekracji kościoła p.w. Przemienia Pańskiego dokonano 6.V. 1880 r. Odnawiany w latach 1947 i 1949.

1. SYTUACJA.

Zespół sakralny, który tworzą: kościół, plebania wraz z budynkami gospodarczymi oraz zagroda organistówki, zlokalizowany został w północnej części wsi, poza obszarem zwartej zabudowy zagrodowej, kształtującej jej część południową. Kościół wraz z zagrodą plebańską, przylegającą doń od południa i południowo-wschodu, położony po zachodniej stronie drogi do Zamościa, w miejscu, gdzie od wschodu prowadzi „droga na wieżę kościelną” z Mącznik; organistówka położona po północnej stronie tej drogi. Od strony południowo-zachodniej tereny zespołu sąsiadują z doliną Prośny, która w tym miejscu przepływa w odległości ok. 30 m. Kościół usytuowany wzdłuż osi wschód – zachód, z prezbiterium skierowanym ku zachodowi. Na terenie cmentarza przykościelnego, w jego północnej części a grobowiec ostatnich właścicieli majątku Sadowskich, w jego północno-wschodnim narożniku dzwonnica. W niedalekim sąsiedztwie zespołu, w kierunku południowo-wschodnim znajdują się pozostałości założenia dworsko-parkowego.

2. MATERIAŁ I KONSTRUKCJA.

Ściany murowane z cegły pełnej, pokryte tynkami wapiennymi. Wewnątrz ściany częściowo polichromowane /prezbiterium, ściana łuku tęczowego/, malowane farbami klejowymi i olejnymi /lamperie – w prezbiterium do wys. 164 cm i w nawie /.

Sklepienia : w prezbiterium sklepienie kolebkowe z lunetami i konchowe nad półkolistym jego zamknięciem; w korpusie strop płaski drewniany z desek profilowanych w dekoracyjnym układzie prostokątnym i rombówym, dzielony na przęsła płaskimi „pasami gurtowymi”; ściany oddzielone od stropu wydatnym, profilowanym gzymsem; w zakrystii strop drewniany z podsufitką; w kaplicy przedpogrzebowej strop przesłonięty kasetonowymi płytami styropianowymi.

Wieżba dachowa - drewniana, jednorodna, wieszarowa o dwóch wieszakach. Złożona z dwóch słupów, dwóch zastrzałów, belki wiązarowej i poziomej belki między nimi tzw. rozpory usztywniającej wieżbę w płaszczyźnie poprzecznej.

14. Kubatura ok. 2809 m sześć.	15. Powierzchnia użytkowa ok. 289 m kw.	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne	17. Użytkowanie obecne sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.) <ul style="list-style-type: none"> • 1983 r. malowanie wnętrza kościoła • 1994 r. wymiana dzwonów w dzwonnicy na nowe elektryczne • 1995 r. naprawa dachu • 1998 r. adaptacja pomieszczenia przy prezbiterium na kaplicę przedpogrzebową <p>W roku bieżącym przystąpiono do prac remontowych wieży,(naprawa konstrukcji) oraz elewacji- wymiana tynków i malowanie. Zaplanowano wymianę pokrycia dachowego wykonanego z blachy ocynkowanej na miedzianą.</p>		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) <p>Obiekt w trakcie remontu , stan zachowania dobry.</p>	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie <p>Remont pokrycia dachowego.</p>			

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

Sąd Rejonowy w Ostrzeszowie KW [REDACTED]

22. Bibliografia

1. Ks. Walenty Patykiewicz, Szkic dziejów parafii Giżyce , Częstochowa 1973 (maszynopis)
2. J. Tomala, Budownictwo obronne powiatu kaliskiego w XIV-XVIII w. Prace Komisji Archeologicznej, T XIII , Poznań 1993, s. 78

23. Uwagi różne

24. Opracowanie karty ewidencyjnej

mgr M. Mikołajczyk, mgr J. Niekrasz, IX-XI 2000 r.

tekst

imię, nazwisko, data, podpis

mgr M. Mikołajczyk, mgr J. Niekrasz, IX-XI 2000 r.

plany, rysunki

imię, nazwisko, data, podpis

mgr M. Mikołajczyk, mgr J. Niekrasz, IX-XI 2000 r.

zdjęcia fotogr.

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów

u autora fotografii

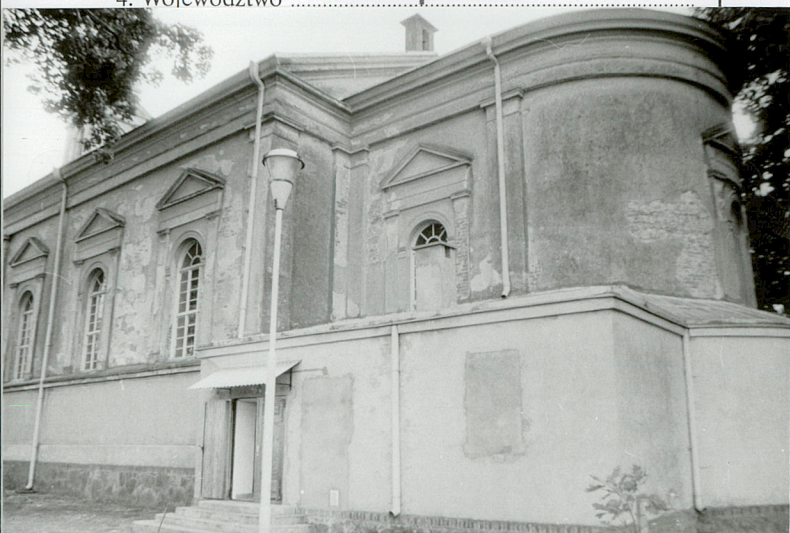
KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki

wkładki 1 – 6

1. Miejscowość	GIŻYCE	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	GRABÓW N/PROSNA	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO	c.d. opisu/ pkt. 13 /, plan sytuacyjny , 2 fotografie
3. Powiat	ostrzeszowski		
4. Województwo	wielkopolskie		

Dachy : korpus, prezbiterium oraz ryzalit nakryte dachami dwuspadowymi, wieża czterospadowym dachem zwieńczonym cebulastą kopułą z krzyżem. Przybudówk prezbiterium mieszczące od pd. zakrystię, od pn. kaplicę przedpogrzebową a od zach. obejście przekryte dachami pulpitowymi.

Pokrycie dachowe – blacha ocynkowana na deskowaniu , w układzie prostokątnym /prezbiterium, nawa, przybudówki / i w karo / kopuła wieży / ; blachą opierzone trójkątne naczółki na oknami .

Podłogi deskowe białe / w korpusie , części prezbiterium, zakrystii , kruchcie wsch. /

Posadzki : w pomieszczeniu klatki schodowej prowadzącej na chór posadzka cementowa; w prezbiterium za ołtarzem głównym i w obejściu z lastriko i; w kaplicy przedpogrzebowej płytki ceramiczne o wym. 30x30 cm.

Schody zewnętrzne - przed wejściami do krucht wsch. i bocznej pd. po 5 kamiennych granitowych stopni z szerokimi podestami; trzy betonowe stopnie przed zakrystią i szerokie murowane, tynkowane schody prowadzące do kaplicy przedpogrzebowej. Wewnętrzne umiejscowione w klatce schodowej , w pn. części wsch. przęśła korpusu , prowadzącej na chór - drewniane, policzkowe, dwubiegowe powrotne z podestami.

Otworki: okienne korpusu oraz prezbiterium analogiczne; wysokie, prostokątne, zamknięte półkoliście, jednostronnie od wewnątrz rozglifione, poza otworami wsch. przęśła

M. Mikołajczyk, J. Niekrasz, 2000 r.

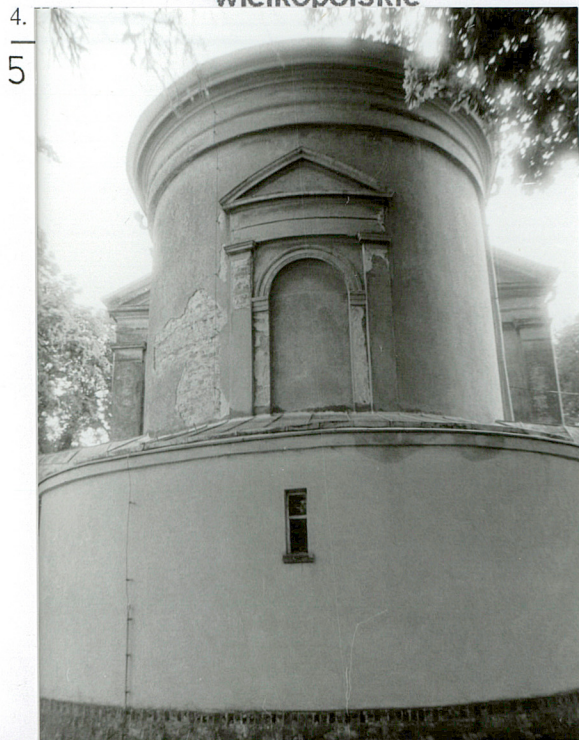
u autora fotografii.

tereny ogrodu

1. Kościół parafialny.
2. Dzwonnica.
3. Nagrobek Sadowskich.
4. Plebania.
5. Organistówka.

1. Miejscowość GIŻYCE	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina GRABÓW N/PROSNA	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W.	
3. Powiat ostrzeszowski	PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO	c.d. opisu /pkt. 13/ , rzut,
4. wielkopolskie		2 fotografie

korpusu zwieńczone trójkątnymi frontonami wspartymi na pseudotoskańskich pilastrach; w wieży otwory okienne o formie i detalu oprawy analogicznym jak w korpusie. W zakrystii dwa prostokątne otwory okienne; w obejściu, na osi, niewielkie, szczelinowe, prostokątne, okienko; na osi wejścia głównego niewielki okulus. Drzwiowe : prostokątne przekryte płasko ; w elewacji frontowej kruchty , prostokątny otwór głównego wejścia, umieszczony w arkadowej płycinie , w wąskiej opasce, z trójkątnym naczółkiem ; do zakrystii prostokątny, w szerokim, profilowanym portalu.

Okna korpusu i prezbiterium / poza oknami wsch. przęsła korpusu / drewniane, krosnowe, pojedyncze, trójdzielne, dwupoziomowe , wielokwaterowe, z nadśłaniem półkolistym dzielonym promieniście szczelinami ; okna wsch. przęsła korpusu drewniane, skrzynkowe trójpodziałowe z półokrągłym nadśłaniem dzielonym na 2 kwatery, o skrzydłach dzielonych szczeliną poziomą na 4 pola; okna zakrystii: pojedyncze z profili metalowych, wielokwaterowe i drewniane, pojedyncze, dwuskrzydłowe; okulus dzielony na pola drewnianymi szprosami .

Drzwi zewewnętrzne i wewnętrzne drewniane jedno- i dwuskrzydłowe konstrukcji ramowo – płycinowej, na zawiasach czopowych.

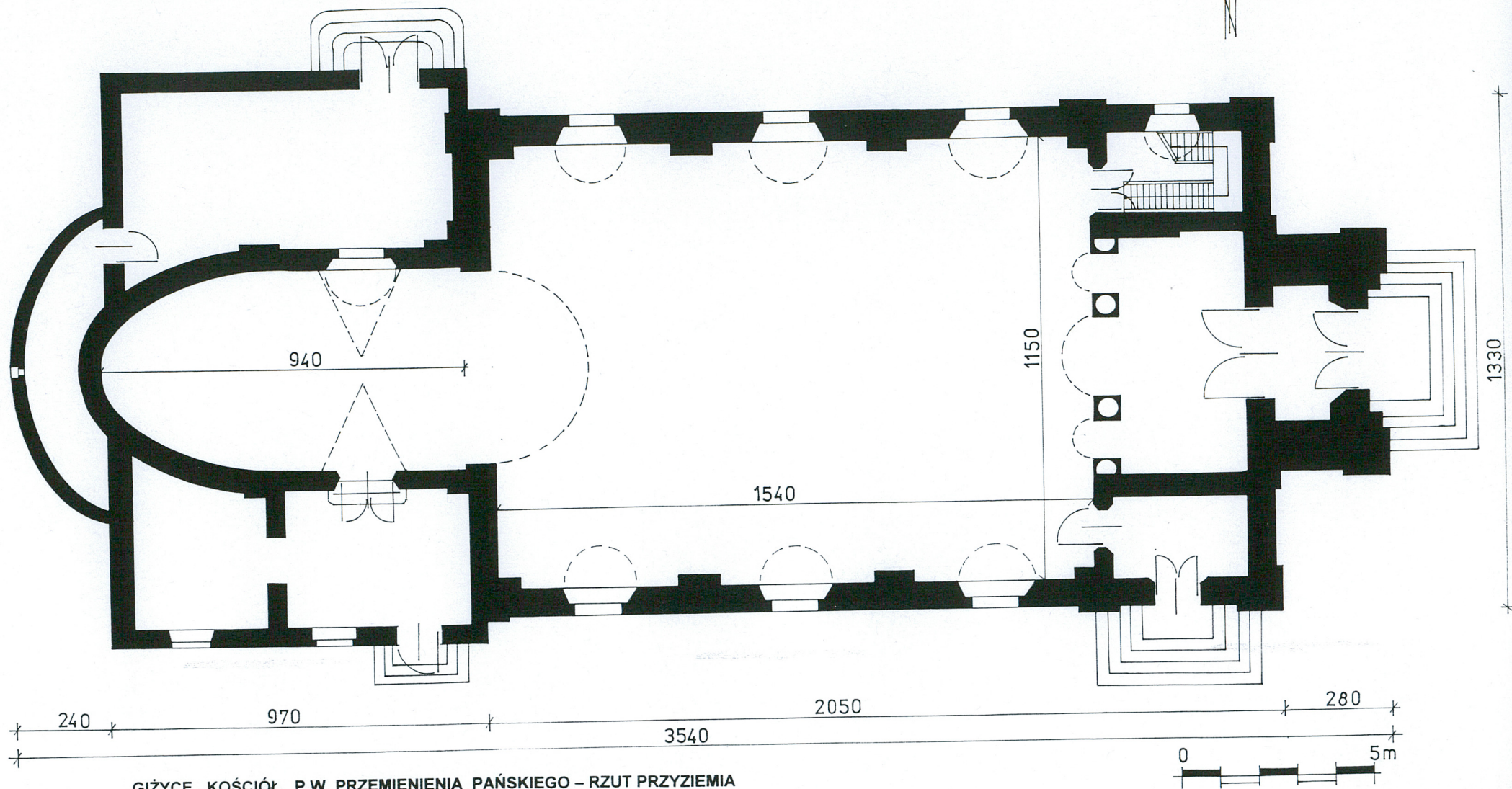
3.RZUT.

Jednoprzestrzenny, wydłużony, korpus czteroprzęsłowy, z węższym, jednoprzęsłowym prezbiterium z półkolistym zamknięciem, z pozostałością obejścia, zlikwidowanego poprzez

M. Mikołajczyk, J. Niekrasz, 2000 r.

u autora fotografii

GIŻYCE, KOŚCIÓŁ P.W. PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO – RZUT PRZYZIEMIA

H DO STROPU W NAWIE OK. 970 CM

1. Miejscowość	GIŻYCE	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	GRABÓW N/PROSNA	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO	c.d. opisu /pkt. 13/, 4 fotografie
3. Powiat	ostrzeszowski		
4. Województwo	wielkopolskie		

rozbudowę zakrystii, przylegającej od południa i składającą się z dwóch pomieszczeń oraz przez budowę kaplicy przedpogrzebowej od północy. Wschodnie przęsło korpusu zajmują: empora chórowa wsparta na kolumnowej potrójnej arkadzie oraz sąsiadująca z nią od południa boczna kruchta i od północy pomieszczenie klatki schodowej prowadzącej na chór. Na osi korpusu, od wschodu, płytka prostokątna kruchta z wejściem głównym. Prezbiterium skomunikowane jest z zakrystią oraz kaplicą przedpogrzebową poprzez otwory drzwiowe umieszczone symetrycznie na osiach jego ścian. Zewnętrzne otwory drzwiowe do zakrystii i kaplicy przedpogrzebowej, umieszczone niemal symetrycznie względem głównej osi kościoła – we wschodniej części elewacji południowej zakrystii oraz analogicznie, w elewacji północnej kaplicy. Kaplica skomunikowana jest z zachowanym fragmentem obejścia poprzez otwór drzwiowy w jej południowo-zachodnim narożniku.

4. BRYŁA.

Bryła spoczywająca na wysokim cokole /kamiennej podmurówce/, złożona jest z wydłużonego korpusu i nieco węższego, cylindrycznie zamkniętego prezbiterium, prostokątnego, równego im w wysokości, wschodniego ryzalitu kruchty oraz z wyniosłej, czworobocznej, dwukondygnacyjowej wieży w części wschodniej. Korpus, prezbiterium oraz ryzalit nakryte dachami dwuspadowymi, wieża czterospadowym dachem zwieńczonym cebulastą kopułą z krzyżem. Przyziemie prezbiterium od strony północnej i południowej

M. Mikołajczyk, J. Niekrasz, 2000 r.

Wkładkę założył:
(imię, nazwisko, data) *u autora fotografii.*

Miejsce przechowywania negatywów

8

9

10

1. Miejscowość	GIŻYCE	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	GRABÓW N/PROSNA	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO	c.d. opisu /pkt.13/, 8 fotografii
3. Powiat	ostrzeszowski		
4. Województwo	wielkopolskie		

11

12

przesłaniają odpowiednio przybudówki: kaplicy przedpogrzebowej oraz zakrystii a od zachodu otoczone jest obejściem, przekryte połączonymi dachami pulpitowymi.

5. ELEWACJE.

Jednorodne pod względem form zastosowanego detalu architektonicznego. Frontowa – wschodnia trójosiowa, boczne czteroosiowe, elewacje prezbiterium jednoosiowe. Na wysokości ław okiennych elewacje obiega gzyms okapnikowy o profilu kapinosa; przy narożnikach elewacji, przy wsch. przęśle korpusu oraz w elewacjach prezbiterium pilastry pseudotoskańskie, dźwigające szerokie belkowanie; elewacje: wschodnią, zachodnią korpusu oraz wschodnia ryzalitu wieńczą trójkątne frontony. Otwory okienne korpusu /poza otworami w przęśle wsch./ oraz w prezbiterium analogiczne; wysokie, prostokątne, zamknięte półkoliście, zwieńczone trójkątnymi frontonami wspartymi na pseudotoskańskich pilastrach, kształt otworów podkreślony arkadą z profilowaną archiwoltą wspartą na pilastrach; na osi zamknięcia prezbiterium okno ślepe. W elewacji frontowej kruchty arkadowa płycina mieszcząca wysoki, prostokątny otwór głównego wejścia, w wąskiej opasce, z trójkątnym naczółkiem oraz niewielki okulus w jej półkolistym zamknięciu, wydzielonym płaskim gzymsem. W bocznych osiach wsch. elewacji korpusu wąskie, cylindryczne nisze, zwieńczone konchowo, z figurami świętych. We wschodnich przęsłach elewacji bocznych korpusu niewielkie, prostokątne otwory okienne, zamknięte półkoliście, w

M. Mikołajczyk, J. Niekrasz, 2000 r.

u autora fotografii.

13

14

15

16

17

18

1. Miejscowość	GIŻYCE	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	GRABÓW N/PROSNA	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO	c.d. opisu /pkt.13/, 7 fotografii
3. Powiat	ostrzeszowski		
4. Województwo	wielkopolskie		

elewacji południowej, boczny, prostokątny otwór wejściowy. Górne partie bocznych elewacji ryzalitu, elewacji wschodniej korpusu oraz wschodniego przęsła korpusu, wydzielone płaskim gzymsem i wypełnione prostokątnymi tablaturami. W elewacjach wieży otwory okienne o formie i detalu oprawy analogicznym jak w korpusie. W południowej elewacji zakrystii dwa prostokątne otwory okienne oraz otwór drzwiowy w części wsch.; w elewacji północnej kaplicy prostokątny otwór drzwiowy w części wschodniej; w obejściu, na osi, niewielkie, szczelinowe, prostokątne, okienko.

6. WNĘTRZE.

Korpus jednoprzestrzenny, salowy, nakryty stropem z fasetą, z wydzielonym tęczą, węższym i niższym prezbiterium, zamkniętym półkoliście, nakrytym kolebkowym sklepieniem z lunetami i sklepieniem konchowym nad półkolistym zamknięciem wydzielenia prezbiterium; wewnątrz korpusu członowanie na przęsła płaskimi, pojedynczymi pilastrami, a w partii stropu płaskimi „pasami gurtowymi”, ściany oddzielone od stropu wydatnym, profilowanym gzymsem. Przestrzeń pod empora chórową otwiera się na korpus potrójną arkadą / środkową szersza od bocznych/, z profilowanymi archiwoltami, wspartą na pseudotoskańskich kolumnach. Otwór drzwiowy do zakrystii prostokątny, w szerokim, profilowanym portalu; otwory okienne w szerokich rozglifieniach. Polichromia wnętrza współczesna, geometryczna, akcentująca elementy jego podziału ; na balustradzie empory

M. Mikołajczyk, J. Niekrasz, 2000 r.

Wkładkę założył:
(imię, nazwisko, data) *u autora fotografii*

Miejsce przechowywania negatywów

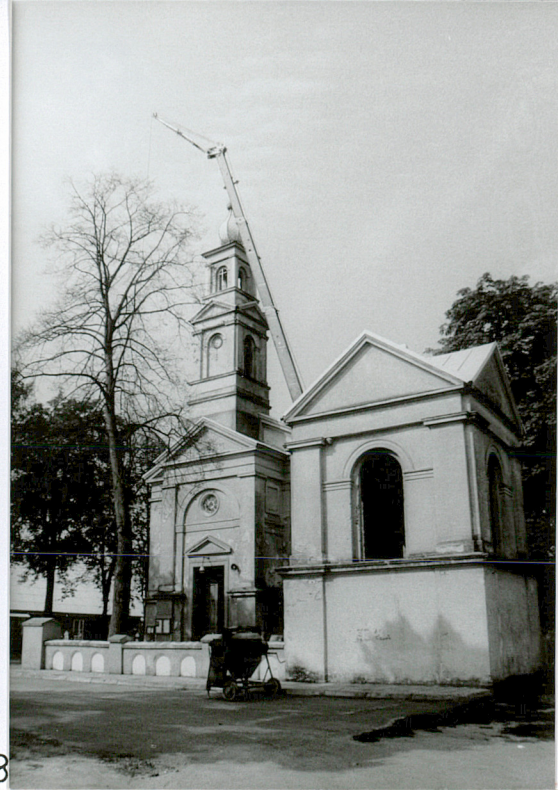
20

21

22

23

24

25

1. Miejscowość GIŻYCE	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) c.d. opisu /pkt.13/, spis fotografii,
2. Gmina GRABÓW N/ PROSNA		
3. Powiat ostrzeszowski		
4. Województwo wielkopolskie		

chórowej kartusze z wizerunkami ostatnio kanonizowanych świętych polskich.

7. WYPOSAŻENIE.

Ołtarz główny neobarokowy z obrazami: Przemienienie Pańskie, św. Antoni , rzeźby św. Piotra i Pawła; ołtarze boczne neobarokowy z obrazami : św. Józef i św. Wojciech, Ukrzyżowanie, św. Stanisław; dwa konfesjonały, ławka kolatorska, chrzcielnica z XVIII w. , stacje Drogi Krzyżowej pocz. XX w. Polichromie – nad oknami święci polscy, na balustradzie chóru św. Rafał Kalinowski, br. Albert Chmielowski, Maksymilian Kolbe, Urszula Ledóchowska.

SPIS FOTOGRAFII

1. Widok od. pd. –wsch.
2. Elewacja pd.
3. Widok od pn.- zach.
4. Prezbiterium, widok od pd.
5. Prezbiterium, widok od zach.
6. Elewacja pn.
7. Prezbiterium, widok od pn.
8. Fasada.
9. Fragment wieży, widok od pd. –wsch.
10. Kruchta boczna we wsch. przeszle korpusu.
11. Okno prezbiterium.
12. Fragment elewacji frontowej.
13. Okno Korpusu. c.d. spisu na odwrociu

M. Mikołajczyk, J. Niekrasz, 2000 r.

u. autora fotografii

Wkładkę założył:
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów

14. Strop korpusu.
15. Przęsło stropu.
16. Wnętrze kaplicy .
17. Wnętrze ku zach.
18. Ołtarz boczny.
19. Wnętrze, obejście.
20. Arkada empory chórowej.
21. Wejście główne.
22. Drzwi do zakrystii.
23. Dzwonnica, widok od wsch.
24. Plebania.
25. Grobowiec Sadowskich.